

Затверджено
на засіданні кафедри
«Залізничні станції та вузли»
прот. № 1 від 26.08.2024 р.

СИЛАБУС В ДИСЦИПЛІНИ

Товаросупровідна документація міжнародних перевезень

I семестр 2024-2025 навчального року

освітній рівень - перший (бакалавр)

галузь знань 27 Транспорт

спеціальність 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

освітня програма: - митний контроль на транспорті (залізничний транспорт) (МКТ)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Лектори:

Берестов Ігор В'ячеславович (кандидат технічних наук, доцент),

e-mail: berestov@kart.edu.ua

Пестременко-Скрипка Оксана Сергіївна (кандидат технічних наук, доцент)

e-mail: pestremenko@kart.edu.ua

Контакти: +38 (057) 730-10-42

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 12.00-13.00

Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 1 корпус, 3 поверх, 304 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Цілі та завдання навчальної дисципліни.

Міжнародні перевезення будь-яким видом транспорту сьогодні набувають особливого значення в міжнародних відносинах. Організація таких видів перевезень вантажів відбувається при безпосередньої участі митних, прикордонних та інших контролюючих органів та базується на завчасній підготовці необхідної документації у комерційному, транспортному, митному, дозвільному, страховому та інших відношеннях для здійснення переміщення вантажів, товарів, транспортних засобів через митний кордон України.

Саме володіння знаннями щодо документообігу в організації та переміщенні через митний кордон вантажів, товарів, транспортних засобів є запорукою дотримання чинного транспортного і митного законодавства, діючих вимог і правил перетину кордону, сприяння виконанню митних та прикордонних процедур в пунктах пропуску через митний кордон причетними органами.

Вивчаючи цей курс, студенти зрозуміють види та перелік потрібних документів для організації та перевезення товарів, вантажів, пасажирів, транспортних засобів у міжнародному сполученні. Вони будуть мати уявлення щодо комплектів документів за їх призначення на всіх етапах здійснення зовнішньоторгівельних операцій, в тому числі транспортних та супровідних документів, умов міжнародних контрактів, вимог державної дозвільної системи, страхування та ін.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- 1. Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області використання основ документообігу і транспортного, митного, податкового законодавства при організації та управлінні перевізним процесом в міжнародному залізничному сполученні із залученням митних, прикордонних та інших контролюючих органів);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області історичного розвитку міжнародних і митних відносин та, в цьому контексті, і управління міжнародним перевізним процесом на залізничному транспорті);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості про стан та перспективи розвитку митної справи на транспорті, транспортних технологій і спільних з митним та іншими контролюючими органами технологічних процесів на транспорті, страхової та дозвільної системи; формування креативної складової компетентності; оволодіння основами комп'ютерного моделювання; формування зацікавленості студента до аналізу та дослідження окремих ситуацій та процесів взаємодії підприємств та організацій різної форми власності при міжнародних перевезеннях пасажирів та вантажів);
- 4. Інформаційну компетентність** (формування вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області документообігу при здійсненні вантажних перевезень у міжнародному сполученні в умовах виконання митних процедур за допомогою сучасних інформаційних технологій);
- 5. Комунікативну компетентність** (формування у студента навичок роботи в групі шляхом застосування у спілкуванні знання мови та професійних питань, індивідуального підходу до вирішення та аналізу окремих питань групових проектів в області документообігу при здійсненні міжнародних залізничних перевезень з митними процедурами);
- 6. Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи духовного й інтелектуального саморозвитку; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом формування умінь і навичок досягнення бажаного рівня

професійних знань та цілеспрямованості в їх застосуванні, їх самооцінки; постійний пошук нетрадиційних підходів до проблеми підготовки документації для транспортування міжнародного вантажопотоку.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить документальні оформлення та супроводження міжнародних вантажних перевезень, підготовка та застосування документів (в тому числі комерційних, транспортних, дозвільних, митних, страхових) для здійснення зовнішньоторгівельних операцій вам потрібно саме це!

Цей курс надає навички компонування комплекту транспортних та супроводжувальних документів при організації та перевезеннях вантажів і товарів у міжнародному сполученні з митним їх оформленням з урахуванням страхування та дозволів державних організацій та установ.

Від здобувачів очікується: базове розуміння основ експлуатаційної, вантажної та комерційної роботи залізничного та інших видів транспорту; основ митної справи (митного оформлення, митного контролю, митної політики) на транспорті.

Зміст курсу, який вивчається з вересня по грудень, присвячено порядку документального оформлення в митних органах підприємства як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності; систематизації та складових документів для здійснення зовнішньоторгівельних операцій; документів та відомостей для здійснення митного контролю в міжнародних вантажних перевезеннях; транспортних та супроводжувальних документів за видами транспорту

Курс складається з однієї лекції на тиждень і одного практичного заняття на два тижня та супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні питання протягом обговорень в аудиторії та виконання індивідуальних завдань.

Команда викладачів буде готовою надати будь-яку допомогу по електронній пошті і особисто у зазначений час консультації з курсу навчальної дисципліни, з питань виконання індивідуальних завдань.

Курс складається з двох змістовних модулів:

- Змістовий модуль 1. Систематизація документів для проведення ЗЕД
- Змістовий модуль 2. Товаросупровідні документи при міжнародних перевезеннях

Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС – 6;
- загальна кількість годин – 180;
- термін викладання – семестр.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 27 Транспорт	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	-

Загальна кількість годин – 180	275 Транспортні технології / 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)	Семестр	
		5-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 3</i> <i>самостійної роботи студента – 7</i>	Перший рівень вищої освіти: (бакалавр)	Лекції	
		30 год.	-
		Практичні	
		15 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		135 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
-	-		
Вид контролю: іспит			

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Систематизація документів для проведення ЗЕД.

Тема 1. Систематизація документів для здійснення ЗЕД

Тема 2. Комерційні та розрахункові документи. Їх призначення

Тема 3. Транспортні документи в міжнародних перевезеннях за видами транспорту

Тема 4. Види страхових та дозвільних документів

Тема 5. Митні документи. Їх види та призначення

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Товаросупровідні документи при міжнародних перевезеннях

Тема 6. Реєстрація в митних органах підприємства для здійснення зовнішньоекономічної діяльності

Тема 7. Документи та відомості для здійснення митного контролю за видами транспорту

Тема 8. Товаросупровідні документи за видами транспорту. Перелік, складові

Тема 9. Супроводжувальні до транспортних документи в міжнародному залізничному вантажному сполучення

План лекцій, практичних і лабораторних занять

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних (ПР) та лабораторних занять (ЛР)
1	2	Лекція 1. Тема 1. Систематизація документів для здійснення ЗЕД	2	
2	2	Лекція №2. Тема 2. Комерційні та розрахункові документи. Їх призначення	2	ПР-1 Класифікація документів для здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Комерційні документи, їх види та призначення. Розрахункові документи, їх види та призначення
3	2	Лекція №3. Тема 3. Транспортні документи в міжнародних перевезеннях за видами транспорту	2	
4	2	Лекція №4.	2	ПР-2 Транспортні документи в міжнародних перевезеннях за видами транспорту

		Тема 3. Транспортні документи в міжнародних перевезеннях за видами транспорту		
5	2	Лекція №5. Тема 4. Види страхових та дозвільних документів	2	
6	2	Лекція №6. Тема 4. Види страхових та дозвільних документів	2	ПР-3 Види страхових документів у зовнішньоекономічних операціях. Дозвільні документи у зовнішньоекономічній діяльності
7	2	Лекція №7. Тема 5. Митні документи. Їх види та призначення	2	
8	2	Лекція №8. Тема 5. Митні документи. Їх види та призначення	2	ПР-4 Митні документи. Їх види та призначення
9	Модульний контроль знань			
10	2	Лекція №9. Тема 6. Реєстрація в митних органах підприємства для здійснення зовнішньоекономічної діяльності	2	ПР-5 Реєстрація в митних органах підприємства для здійснення зовнішньоекономічної діяльності
11	2	Лекція №10. Тема 7. Документи та відомості для здійснення митного контролю за видами транспорту	2	
12	2	Лекція №11. Тема 7. Документи та відомості для здійснення митного контролю за видами транспорту	2	ПР-6 Документи та відомості для здійснення митного контролю за видами транспорту
13	2	Лекція №12. Тема 8. Товаросупровідні документи за видами транспорту. Перелік, складові	2	
14	2	Лекція №13. Тема 8. Товаросупровідні документи за видами транспорту. Перелік, складові	2	ПР-7 Товаросупровідні документи за видами транспорту. Перелік, складові
15	2	Лекція №14. Тема 9. Супроводжувальні до транспортних документи в міжнародному залізничному вантажному сполучення	2	
16	2	Лекція №15. Тема 9. Супроводжувальні до транспортних документи в міжнародному залізничному вантажному сполучення	2	ПР-8 Супроводжувальні до транспортних документи в міжнародному залізничному вантажному сполучення
17	Модульний контроль знань			
Іспит з дисципліни				

Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Основна література до всіх тем:

- 1 Митна справа [Текст]: Підручник. / Кузьмін О.Є та ін. - Львів: Львівська політехніка, 2021. - 240с.
- 2 Експертиза та митне оформлення [Текст]: Навч. посіб. / За заг.ред. А.А. Мазаракі. - К.: КНТЕУ, 2018. - 368с.
- 3 Митний контроль та експертиза товарів [Текст]: Навч. посіб. / Тіхосова Г.А., Вербицький О.М., Калінський Є.О. - К.: ОЛДІ+, 2019. - 312с.
- 4 Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю [Текст]: Підручник. - К: Центр навчальної літератури, 2007. - 432с.

- 5 Науково-практичний коментар Митного кодексу України. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2022. – 664 с.

Додаткова література до всіх тем:

1. Митний кодекс України. - К.: Алерта. - 2024. - 466с.
2. Митні правила при переміщенні вантажів через митний кордон: навчальний посібник /О.М.Огар, І.В.Берестов, А.В.Колісник, О.С.Пестременко-Скрипка. – Харків: УкрДУЗТ, 2024. - 113с.
3. Митне оформлення вантажних перевезень: навч. посібник /І.В.Берестов, О.С.Пестременко-Скрипка, А.В.Колісник, Т.Т.Берестова.- Харків : УкрДУЗТ, 2023. 122 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. <http://www.uz.gov.ua>
3. <http://www.sfs.gov.ua/>
4. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. <http://cmpt.com.ua/helpful-information/rules-of-entry-to-ukraine/procedure-customs-control-tourists-who-follow-in-ukraine-cars-buses>

Вимоги викладача

Команда викладачів:

Берестов Ігор В'ячеславович (<http://kart.edu.ua/pro-kaf-zsv-ua/kolectuv-kafedru-zsv-ua/berestov-iv-ua>) – лектор УкрДУЗТ з дисциплін: організація митного контролю на залізничному транспорті, основи митної справи на транспорті, митне оформлення вантажних перевезень, митні режими та митні платежі у міжнародних перевезеннях, митні правила та відповідальності за їх порушення, діяльність авторизованого економічного оператора, декларування та митні платежі, товаросупровідна документація міжнародних перевезень, залізничні станції та вузли. Отримав ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.08 експлуатація залізниць (включаючи системи сигналізації, централізації та блокування) у Ленінградському інституті інженерів залізничного транспорту ім. акад. В. М. Образцова у 1988 році. Напрямки наукової діяльності: енергозберігаючі технології роботи та енергоефективне обладнання сортувальних пристроїв.

Пестременко-Скрипка Оксана Сергіївна (<http://kart.edu.ua/pro-kaf-zsvua/kolectuv-kafedru-zsv-ua/pestremenko-skripka-os-ua>) – лектор з дисциплін: основи митної справи на транспорті, митне оформлення вантажних перевезень, митні режими та митні платежі у міжнародних перевезеннях, товаросупровідна документація міжнародних перевезень, аналіз ризиків у митній справі. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 Транспортні системи у УкрДУЗТ у 2018 році. Напрямки наукової діяльності: аналіз напрямків розвитку прикордонних передавальних станцій.

Вивчення навчальної дисципліни «Товаросупровідна документація міжнародних перевезень» потребує:

- виконання завдань згідно з навчальним планом (індивідуальні завдання, самостійна робота тощо);
- підготовки до практичних занять;
- роботи з інформаційними джерелами.

Підготовка до практичних занять робіт передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення методичного матеріалу.

Рішення практичних завдань повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висуваються до вирішення відповідного

завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання студентом такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату.

На практичних заняттях присутність студента є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Студент повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Відвідування студентами лекцій є обов'язковим. За кожну пропущену без поважних причин лекцію число балів при оцінюванні за модуль за відвідування занять зменшується на 2 бали. Пропущені лекції не відпрацьовуються.

Студент має право оформити письмово бажання самостійного вивчення курсу дисципліни без відвідування лекцій та практичних занять за згодою лектора та керівника практичних занять та наданням відповідного розпорядження по факультету, підписаного деканом факультету.

Активність на практичних заняттях оцінюється (% від суми балів за активність):

- за їх відвідуванням (10 %);
- ступенем залученості (участь в обговореннях питань за тематикою занять) (35 %);
- ступенем та кількістю вірних відповідей (35 %);
- виконанням індивідуальних завдань за тематикою заняття (20 %).

Заплановані результати навчання

Результатами вивчення дисципліни "Товаросупровідна документація міжнародних перевезень" має стати оволодіння знаннями щодо:

- порядку документального оформлення в митних органах підприємства як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності;
- систематизації та складових документів для здійснення зовнішньоторгівельних операцій;
- документів та відомостей для здійснення митного контролю в міжнародних вантажних перевезеннях;
- транспортних та супроводжувальних документів за видами транспорту.

Отримані професійні навички і вміння, які завжди, затребувані на ринку праці, оскільки фахівці з транспортних технологій на залізничному транспорті з поглибленими знаннями митного законодавства працюють, як в державному, так і приватному секторі економіки; транспортно-закупівельних організаціях з зовнішньоекономічною діяльністю; в транспортно-експедиторських компаніях.

Контрольні заходи результатів навчання

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, іспит. При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання, принцип формування якої наведено у таблицях. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за різними видами навчального навантаження, що наведено у таблиці.

- денної форми навчання

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль (Тести)	Сума балів за модуль	
		М1	М2
до 60	до 40	до 100	до 100
Відвідування занять (лекцій/практичних)*		10	10

Активність на практичних заняттях (усні відповіді, письмові роботи)	50	50
Підсумок	до 60	до 60

Отримана сума балів доводиться до відома студентів перед проведенням модульного контролю. Студентам які набрали від 60 до 100 балів і згідно з цією сумою, відповідна оцінка модуля проставляється до заліково-екзаменаційної відомості.

Оцінка іспиту для студентів денної форми навчання визначається, як середньоарифметична оцінок двох модулів.

- заочної форми навчання

Вид навчального навантаження	Сума балів
Здача іспиту по екзаменаційних білетах:	
- відповідь на перше питання білету	30
- відповідь на друге питання білету	30
- відповідь на третє питання білету	30
Практична частина (питання)	10
Підсумок	До 100

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах,

самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>.